

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorka DP: Mgr. Lucie Sajlerová, DiS

Název DP: Pohled pedagogů a třídního kolektivu na inkluzivní vzdělávání žáků se vzácným nervosvalovým onemocněním.

Datum posudku: 10. 1. 2024

Vedoucího práce	
Posuzovatel: PaedDr. Nataša Mazáčová, Ph.D.	

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při ohajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplňt příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita diplomové práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp. část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N

Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Diplomová práce nabízí zajímavé a nevšední téma z oblasti speciální pedagogiky. Zvolené téma diplomové práce koresponduje s profesním zaměřením autorky, která dlouhodobě pracuje jako konzultantka rané péče pro rodiče dětí se vzácným nervosvalovým onemocněním. Diplomantka je vedena snahou představit komplexně téma inkluze žáků s uvedeným onemocněním v současné škole, a především její specifika. Cílem praktické části diplomové práce je analyzovat podmínky začleňování žáků s nervosvalovým onemocněním do třídního kolektivu, limity tohoto začleňování a případná úskalí především z pohledu pedagogů. Z řešení práce je patrný vhled autorky do řešené problematiky a snaha zjistit a výzkumně zachytit další souvislosti především pro oblast školního prostředí a práci běžného pedagoga, který pracuje s třídním kolektivem, v němž je začleněn tento žák.

Práce je logicky strukturována na teoretickou a praktickou/výzkumnou část, obě části práce jsou vcelku funkčně obsahově provázané a proporčně vyvážené. Z teoretické části práce je patrný fundovaný pohled autorky do teoretické základny řešené problematiky. V teoretické části autorka srozumitelně prezentuje dvě vzácná nervosvalová onemocnění – spinální muskulární atrofii a Duchennovu svalovou dystrofii. V další kapitole nabízí vcelku komplexně zpracované téma inkluzivního vzdělávání v souladu s aktuální legislativou. Za velmi zdařilou lze považovat kapitolu č.3 – Specifika inkluze žáků se vzácným nervosvalovým onemocněním, která koresponduje se specifickými charakteristikami těchto dětí a jejich potřebami a nabízí pohled na úpravu školního prostředí, vhodné pomůcky, specifika role pedagoga ve třídě s tímto žákem, specifika osobnosti asistenta pedagoga, který pracuje s těmito žáky, a především akcentuje potřebu spolupráce mezi rodinou a školou a multioborovou spolupráci ve školním prostředí. Nedílnou součástí této kapitoly je pohled na začlenění žáka se vzácným NSO do třídního kolektivu. Toto téma mohla autorka více rozvést. Částečně se této tematice vcelku zdařile věnuje v další kapitole č.4 – Komunikace s třídním kolektivem jako preventivní opatření. Následná charakteristika metodiky práce s Persona dolls je velmi dobře zpracovaná. Tato část přináší zajímavý pohled na neotřelou výukovou metodu, která pomáhá u dětí citlivě řešit náročná a složitá témata. Za podstatné lze považovat klíčové sdělení autorky, že totiž při práci s panenkou se jedná o pedagogickou intervenci, nikoliv terapeutickou.

Diplomantka pracuje s poměrně solidním množstvím kvalitní, relevantní odborné literatury a s dalšími aktuálními zdroji informací a prokázala velmi dobrou schopnost s odbornými prameny cíleně pracovat. Zpracovaná teoretická část poskytla autorce velmi dobrý základ pro tvorbu praktické/výzkumné části.

V praktické části práce oceňuji vlastní výzkumný design. Autorka vhodně zvolila dotazník a analýzu metodiky práce s panenkou pro naplnění cíle praktické části. Cílem bylo analyzovat podmínky začleňování žáků s NSO do třídního kolektivu, limity tohoto začleňování a případná úskalí z pohledů pedagogů. Výzkumný proces se ubíral dvěma směry – výzkum 1 autorka realizovala metodou dotazníkového šetření mezi pedagogy a asistenty pedagoga ve školách. Za jádro výzkumné části lze považovat výzkum 2 – realizace metodiky Persona dolls s třídním kolektivem na vybrané škole.

Oba výzkumné vzorky jsou pro řešení práce dostačující. Výzkum mezi pedagogy probíhal na běžných školách, kde jsou vzděláváni žáci s NSO a účastnilo se jej celkem 43 respondentů napříč ČR. Výsledky dotazníkového šetření, jež mapovalo názory pedagogů na možnosti a limity procesu inkluze při začleňování žáků do třídního kolektivu jsou přehledně zpracovány a pečlivě vyhodnoceny. Zjištěná data názorně ilustrují barevné grafy.

Za originální považuji výzkum 2, který zachytil jak proces, tak zajímavé výsledky získané metodou Persona dolls. Výzkumný vzorek ve výzkumu 2 tvořila skupina 6 chlapců a 7 dívek s uvedenými onemocněními a také jejich spolužáci. V této části oceňuji práci s výzkumnými otázkami při interpretaci dat z obsahové analýzy. Interpretaci ilustrují a oživují citace z reálných rozhovorů s žáky. Celý výzkumný proces je solidně popsán a zdokumentován.

Z řešení práce je patrné, že autorka prokázala porozumění problematice ve všech jejích podstatných souvislostech, což dokazuje taktéž v kapitole diskuse. Oceňuji způsob vyjádření velmi citlivého přístupu k dětem a také dovednost popsat a interpretovat zcitlivění na potřeby všech aktérů. Problematika práce s dětmi, rodiči a pedagogy dětí se vzácným NSO je velmi náročná a křehká.

Lze konstatovat, že z řešení práce je patrný uvědomovaný přesah zpracování tématu do pedagogické roviny a také osobní zaujetí tématem. Domnívám se, že diplomová práce má podnětný autorský přínos především v oblasti přenosu poznatků, zkušeností a výzkumných dat pro práci pedagogů žáků se vzácným NSO. Přínos z výzkumu mohou ocenit pedagogové a rodiče při promýšlení vstupu žáka do školního prostředí a také významně i konzultantky rané péče pro rodiny s dětmi se vzácným NSO, které se školami při procesu začleňování žáků spolupracují. V neposlední řadě řešení práce nabízí příklady dobré praxe práce pedagogů a běžné školy.

Oceňuji samostatnost diplomantky a snahu pravidelně konzultovat řešení práce.

Práce splňuje požadavky kladené na zpracování diplomové práce, naplnila cíle a doporučuji ji k obhajobě. V závislosti na kvalitě obhajoby práce navrhuji hodnocení:

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
----------------	-------------	-------	------------

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

- Které z poznatků, získaných na základě vašeho výzkumného šetření, považujete za důležité zprostředkovat pedagogům a rodičům žáků se vzácným NSO?
- Jaké další výzvy z řešené oblasti vidíte vy osobně před sebou?

Podpis: Nataša Mazáčová